

Наші
презентації

Мандруючи світами і віками. Збірник на пошану Юрія Пелешенка / Редактор І. Набитович. – Київ; Дрогобич: Посвіт, 2016. – 332 с.

У збірнику подано наукові публікації з України, Білорусі, Польщі, Німеччини на честь відомого українського літературознавця, доктора філології Юрія Пелешенка.

У 1980 – 1990-ті роки з'являються перші згадки, пов'язані з ім'ям Григорія Цамблака. Це була любов, якою з усіма старався поділитися захоплений Ю. Пелешенко. Митрополит Г. Цамблук залишається і донині головним об'єктом академічного зацікавлення дослідника. Поруч із ним виокремлюються нові постаті й феномени літературної дійсності XIII – XV ст.: єпископ Володимирський Серапіон, митрополити Спиридон, Петро, Фотій, Олексій, Ісидор, “небесні листи” й апокаліптичні молитви. Робота над дискурсивним утіленням духовності ісихазму трохи несподівано обриваються відстежуванням механізмів проникнення в українське письменство богомільських ідей, апокрифічних сюжетів, східних міфів, які вилились у докторську дисертацію Ю. Пелешенка “Українська література пізнього середньовіччя (друга половина XIII – XV ст.). Джерела, система жанрів, духовні інтенції”, а пізніше – у монографію.

Статті збірника присвячені як науковій постаті Ю. Пелешенка, так і питанням теорії літератури, історії української, білоруської, хорватської та інших літератур Середньовіччя, Ренесансу, Бароко.

С. С.

Омельчук Олеся. Літературні ідеали українського вісниківства (1922 – 1939) : Монографія. – Київ: Смолоскип, 2011. – 336 с.

Упродовж десятиліть феномен міжвоєнного вісниківства в українській рецепції супроводжувався не лише спробами аналітичного осмислення, а й не менш відчутним емоційним ставленням. У цій монографії авторка досліджує художні твори, літературну критику, культурологічні розробки представників українського вісниківського кола.

Часовий відрізок між 1918 – 1939 рр. називають міжвоєнним періодом, упродовж якого “Європа ніколи не могла позбутися війни”. Крім відомих на сьогодні літераторів (Л. Мосендза, Ю. Клена, Є. Маланюка, О. Теліги), вісниківство підтримували та розвивали І. Гончаренко, Л. Луців, О. Грицай, Ю. Липа, Н. Геркен-Русова, Р. Єндик, Р. Бжеський, М. Островерха, Д. Віконська, О. Бабій. Тут друкувалися О. Лятуринська, Н. Королева, Б.-І. Антонич, Б. Кравців, М. Мухін, О. Стефанович, О. Ольжич та ін. Авторка аналізує особливості вісниківського літературно-критичного стилю, концепти і стратегії, скеровані на формування бажаного літературного наративу та національного культурного простору. Простежує взаємодію вісниківських ідей із різними естетичними та ідеологічними парадигмами першої половини ХХ ст.

С. С.

Наші
презентації

ИРИНА БЕТКО

„ДУШИ ИЗМЕНЧИВОЙ ПРИМЕТЫ“...

ИЗБРАННЫЕ ТЕКСТЫ
УКРАИНСКОЙ И РУССКОЙ КЛАССИКИ
В ЗЕРКАЛЕ МИФО-АРХЕТИПИЧЕСКОГО
АНАЛИЗА

**Ирина Бетко. “Души изменчивой приметы”...
Избранные тексты украинской и русской
классики в зеркале мифо-архетипического
анализа. – Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-
Mazurskiego w Olsztynie, 2016. – 296 с.**

У передмові авторка зазначає, що хоча ритуально-міфологічну критику нині можна зарахувати до арсеналу традиційного наукового інструментарію, однак її інтерпретаційно-аналітичні можливості ще не використано в повному обсязі. Межі цих двох наукових дискурсів, зокрема інструментарію кожного з них, на думку І. Бетко, досить умовні. “Зокрема, якщо акцент ставиться на тому чи тому явищі глибиннопсихологічного порядку, закономірним буде вживання поняття *архетипічна* критика. Якщо ж аналіз потребує залучення більш конкретного міфо-символічного / міфософського контексту, коректніше говорити про *ритуально-міфологічну* критику” (с. 11). Авторка зосереджується на архетипічних мотивах, співвідносних із феноменом індивідуалізації, і досліджує феноменологію “художнього осмислення концепту внутрішнього буття душі, суть якого значною мірою розкриває процес духовної інтеграції <...>” (с. 13).

Об’єктом уваги дослідниці став, зокрема, Г.Сковорода, на доробок якого вона проектує концепції К. Г. Юнга. Роман у віршах О. Пушкіна “Євгеній Онегін” потрактовано з погляду міфу ініціації, міфологічного підґрунтя хронотопу, полярних міфо-архетипних первнів і відповідної символіки тощо. Запропоновано ритуально-міфологічний аналіз повісті М. Гоголя “Шинель”, реконструйовано “аніматичні лики” тютчевської лірики і глибиннопсихологічний підтекст збірки І. Франка “Зів’яле листя”. “Лісова пісня” Лесі Українки постає в перегуку з “Піснею пісень”. Розкрито мотиви психобіографії Б. І. Антонича на прикладі його оперної драми “Довбуш”. У поезії А. Ахматової дослідниця віднаходить психологему анімуса, інтерпретує солярно-лунарні та астральні образи й символи, аніматичні мотиви голосу, пісні й вітру тощо.

У підсумках авторка, наголошуючи на гуманістичному потенціалі юнгіанської спадщини, уважає, що адекватно і вдумливо прочитана класична література може надати реальну допомогу сучасній людині завдяки високій аксіологічній спрямованості.

О. Б.

Наші
презентації

Білецький-Носенко П. Вибрані твори / підготувала до видання М. Добоні. – Київ : ФОП Москаленко О. М., 2016. – 66 с.

До книжки ввійшли маловідомі твори українського письменника першої половини XIX ст. П. Білецького-Носенка, які публікуються вперше, особливо травестійно-бурлескна поема “Горпинида, чи Вхоплена Прозерпина”, та кількесот байок, що дає змогу читачам і літературознавцям розкрити автора по-новому.

Віршовані казки “Ефеська вдова...” та “Жоконд” продовжують художні традиції, закладені у творчості Ж. Лафонтена, та є ілюстрацією малорозвиненого в українській літературі стилю рококо завдяки своєму посиленому еротизму, легкості, часом іронічності оповіді.

Твори, що ввійшли до збірки “Сто басен...”, за свою формую та змістом належать до різновиду аполога – притчі (за класифікацією М. Зерова). У них немає розгортання сюжету, чітко сформульованої моралі, бо вона впливає зі змісту, і основна функція не розважальна, а повчальна, що автор використовував у своїй педагогічній практиці.

С. С.